ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ“
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ“ № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction „julduz“.
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

يولدز

آلتنچى سنه

«يولدز»
يكشنبه، سه‌شنبه و پنجشنبه كونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ايدلور، ملى جريدهٔ تركيه‌در.
بهاسى: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتى آى اوچون ايكى صوم، اوچ آى اوچون بر صوم ٢٠ تيينندر.
آدريس آلماشدرو ٢٨ تين.
ادارەسى بچه‌ن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ١٩ نچى نومرەدەدر.

يول كتبخانه‌سى

سلف صالح قلمى ايله تأليف قيلنوب مصرده باكى طبع قيلنمش گوزل ومهم كتابلر كليتلى صورتده مصرده يا كاغذه كيترلدى.

الاتقان فى علوم القرآن بهاسى ٢ صوم ٥٠ ت — اشهر مشاهر الاسلام بهاسى ٥ صوم ٥٠ ت
الامامة والسياسة " ١ صوم — بدائع الصنائع فى ترتيب الشرائع فقه‌دن
الاصابة فى تميز الصحابة ٨ جلدده ١٢ صوم — گوزل ومفيد بر كتاب بديى جزء
الاسلام والردعلى منتقديه ١ صوم ٢٠ ت — بهاسى ٢٥ صوم

آدريس: Казань, „Юлъ.“

معارف كتبخانه‌سى

بوخغالتيريه بوكتابده همه كانتورسكى دفترنك فورماسنى كورگازوب «بوخغالتيريه» علمنى آچق تاتار تلنده هر بر يازو طانوغان كشى آڭلارلق ايتوب اڭلاتلگان. شونقدن هر سوداگر كيتچى بر نسخه‌سنى قولنده بولندروب دفتر اشلرينى شوڭا بوينچه يورتورگه تيوشلى. زور قولده ٤٠٠ بيتلى بو كتاب بهاسى فقط ١ صوم ٥ تين بوچته ايله ٢ صوم

سوداگر كاليندارى ١٩١١ نچى سنه اوچون باصلوب چقدى صاتلماقده
بوكاليندار هر سوداگر اوچون كيره‌كلى اولغان معلوماتنى حاوى اولديغى ايله برابر روسيه، آزيه، سيبيريا، بخارا، خيوه، ايچنده‌گى مسلمان سوداگرلرنڭ مكمل آدريسلرنده شاملدر. بهاسى ١ صوم بوچته ايله ١ صوم ١٤ تين.

آدريس: Казань „Маарифъ“

دقت ايتكز! غايت مهم كتابلر:

مقامات الحريرى. امين ابن الحسن المدايني نڭ سينيه‌سى ايله شمس الشعرا طلحة النعمانى نڭ ديوان الاستيفاسى ايله برابر. بهاسى ٢ صوم.
فتاواى حديثيه. الشيخ احمد شهاب الدين حجر المكى. بهاسى ١ صوم ٥٠ تين.
صحيح البخارى. هامشنده قسطلانى وشيخ الاسلام شرحلرى ايله. ٣ صوم ٥٠ ت
فتوحات الهيه بتوضيح تفسير الجلالين. شيخ سليمان الجمل. هامشنده مذكور تفسير الجلالين ايله املاء محب الدين ابى البقاء العكبرى. بهاسى ٨ صوم ٥٠ تين
زادانكه سز نالوژيارلى. زادانكه‌غه ماركه‌ده‌يارى، اسامى كتب بوش.

آدريس: Оренбургъ يا كه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и К о.

اميد مطبعه‌سى

تيز كوندن آچيلوب ايبون باشندن اشلى باشلى هر تورلى واق هم ايرى زاكازلرنى قبول ايته و غايت پخته و ماطور ايتوب اشله‌ب بيره. بو سوزنڭ درستلگينى بلور اوچون اميد مطبعه‌سنده بر نرسه اشله‌توب آلو يته.

Адр. Казань, Электро-типографія „Умидъ“

Контора вновь назначеннаго Нотаріуса г. Казани
П. Э. Михаловскаго
قزان شهرينڭ باكى تعيين ايتلگان ناتاريوسى پ. ا. ميخالوسكى نڭ كانتوراسى ١٩١١ نچى يل ٢٠ نچى آپريلدن باشلاب آچق. اورنى ب. پرالومنى اورامده صافرونقلر يورطنده (اوّلگى ژوراۋلوفلر يورطى)، ئولگان ناتاريوس ا. ك. ميخايلوفسكى نڭ كانتوراسى بولغان فاتيرده.

تجارتخانه برادران كريمفلر. قزان، اورنبورغ، اوفا
بالالار باقچه‌سندن

١ نچى كتاب دردلى اوقو	٥ تين
٢ نچى كتاب اوقو گلى	٥
٣ نچى كتاب ئوره‌ك	٥
شايان فهيم	١٢

Казань, Оренбургъ, Уфа, { Бр. Каримовымъ.

Ал. М. Бурляндъ تش طبيبى
آليكساندر ماركوۋيچ بورلەند
آورولرنى هر كون ٩ دن ٤ كه قدر قبول ايته. نيخوينسكى هم بچه‌ن بازارى اوراملرى چاتنده برادران كريمفلر يورطنده.

آفستريه كيكاشى.

بو كونلرده آفستريه حكومتى تركيه‌گه آلبانيه فتنه‌لرى حقنده دوستانه بر كيكاش بيردى. شول مناسبت ايله «ن. ۋريه» گازيته‌سى باش مقاله‌سنده اوشبو سوزلرنى يازا:

روسيه حكومتى تركيه‌گه، چورنا گوريه گرانيتسه‌سنده حركت ايتوب، چورنا گوريه خلقن تشويشكه صالماسقه ديب دوستانه كيكاش بيرگان ايدى. اورتا ياۋروپاده‌غى مملكتلر بونى يالغش تفسير ايتوب روسيه‌گه‌ده، صلحقه‌ده ضرر كيتر ديلر.

اورتا ياۋروپا حكومتلرى «بز روسيه آرتندن بارا آلميز، اگرده بزده بواشكه قاتشساق كنج تركلر پارتيه‌سينه نقص كيلوب، آنلرنڭ خلق عندنده‌گى اعتبارلرى يوغالور. گيرمانيه ايله آفستريه حاضرگى كوننده تركيه ايله بيك دوست» ديديلر. آنلر بو سوزنى ئه‌يتكاچ برنڭ دوستلق تله‌گانلگمزدن عرض ايتكان كيكاشلرمزنى باب عالى دشمانلقغه حمل قيلدى. زمانلر طنچسز وقتده اورتا ياۋروپا حكومتلرى شول روشده حركت قيلديلر. بالكانده طنچلقنى صاقلاونڭ آنلر اوچون لزومى بولماغان بولورغه كيرك. شولاى ده بولسه آنلر، روسيه‌نڭ انسانيت محبلگى حسى ايله اشله‌گان اشلرن تركيه ايله روسيه‌نڭ آراسن بوزدررا اوچون استعمال قيلدرا بلديلر. آنلرنڭ شوندى معامله‌لرى آرقاسنده تركيه حكومتى روسيه‌گه طوپاس جواب بيردى. تركيه حكومتى بزنڭ كيكاشمزنى اوزينڭ داخلى اشلرينه قاتشو ديب اويلادى. حالبوكه روسيه تركيه‌نڭ داخلى اشلرينه هيچ برقاتشمادى. اول فقط خارجده‌گى اشلر آرقاسنده صوغشلر باشلانو احتمالى بارلغن تنبيه گنه قيلدى.

اورتا ياۋروپاليلرنڭ سوزلرى، عثمانلى مملكتن اداره قيلا طورغان كنج تركلر پارتيه‌سينه بيك زور تأثير ايتدى. كنج ترك پارتيه‌سينه خدمت قيلا طورغان گازيته‌لر بتونله‌ى چيكدن چغوب كيتديلر. بونلر تركيه‌ده استعمال ايتله طورغان نى قدرلى چار سوزلر بولسه شونلرنڭ همه‌سن‌ده روسيه خلافينه استعمال ايدوب بتردیلر. چنلاب قاراغانده بيك قزق حاللر وجوكه كيلدى. بالكان آتاونده صلحنى صاقلارغه طرشقان كشيلر توركلر كوزينه چن دشمان بولوب كورنديلر.

تركيه‌نى خوفلى واقعه‌لرگه سوق ايدوچى كشيلر تركيه‌گه دوست اسمنده بولوب قالديلر. حاضر ياڭا واقعه‌لر باشلاندى. بو كونلرده آفستريه خارجيه وزارتينڭ رسمى مطبوعاتى باب عاليگه بيك جدى هم اوزون فرمانلر بيره. باب عالى، ادارهٔ مشروطه‌نى وجودكه كيتررگه سعى قيلغان مسلمان آرناودلرغه قارشى نانكورلك و كفران نعمت قيلدى. بو نانكورلك آرناودلر آراسنده فتنه‌لر باشلانوغه سبب بولدى. آرناودلر كنج تركلرنڭ بو نانكورلكلرينه تحمل قيلا آلماغانلقلرندن اوزغان يل فتنه چغارديلر. بو فتنه‌لرنى باصدرغان زمانلرده هم صوڭندن آنلرنڭ قورالللرن جييوب آلغان وقتلرده تركيه حكومتى بيك زور شدت ايله معامله قيلدى. آنلرنڭ بوشدتلى معامله‌لرى ينه‌دن آلبانيه‌ده تركيه‌گه قارشى دشمانلقنڭ آرتووينه سبب بولدى هم شونڭ آرقاسنده بويل فتنه اوزغان يلغيغه قاراغانده‌ده قوتليرك بولوب باشلاندى. آفستريه حكومتى اوزغان يلدوق تركيه‌نڭ داخلى اشلرينه قاتشقان ايدى هم آڭا تركيه حكومتينڭ فتنه باصدرو طوغريسنده قيلغان معامله‌لرى، آلبانلرنى تركيه پادشاهلغينڭ فكرلرينه اطاعت ايتدررگه سوق قيلا آلماس، بلكه بو اش بالعكس آنلرنڭ دشمانلقلرن‌غنه آرتدرر ديگان ايدى. تركيه حكومتى اول وقتلرده آفستريه‌نڭ كيكاشينه قولاق آصمادى، ايشته آنڭ التفات ايتمەوينڭ نتيجه‌سى اولارق بويل ينه‌دن فتنه‌لر چقدى، حاضر اينده‌ى تركيه حكومتينه مسلمان ميريديتلرگه قارشى‌ده اش ايتەرگه طوغرى كيله‌دى.

آفستريه‌نڭ فرماننده شول روحده بوندن باشقه‌ده بيك كوب سوزلر بار.

آفستريه حكومتينڭ كاتوليك مذهبنده‌گى آرناودلرنى حمايه ايته‌رگه حقى بار. لكن اول بو وقتقه‌قدر آنلر حقنده بر سوزده ئه‌يتمه‌دى، چونكه بوڭا قدر تركيه آنلرنى اطاعت قيلدرو ايله مشغول ايدى. حاضر اينده‌ى اش باشقه بر صورتكه كردى. فتنه‌گه مسلمان آرناودلرده قاتشدى. حاضر اينده‌ى صبر ايتوب طوررلق حال قالمادى. شول سببدن آفستريه حكومتى تركيه‌نڭ سياستى حقنده سوز سويله‌رگه هم اوزينڭ كيكاشن بيررگه مجبور دردى. حال واقعا بيك عجيب. اوّلده فتنه خريستيانلر آراسنده‌غنه بولغانده گرچه اوزينڭ آنلرنى حمايه قيلورغه (!) حقى بولسه‌ده سكوت قيلوب قالدى. صوغش اشلرن ترتيبسز يورتو سببلى چورنا گوريه ايله تركيه آراسنده صوغشلر باشلانا يازوب قالدى، اول وقتده‌ده آفستريه ينه‌دن ده اوّلگيدن ده آرتغراق سكوت قيلدى هم بو وقتده اوزن تركيه‌گه بيك دوست هم بيك خيرخواه ايتوب كورسه‌توب، روسيه بيرگان شيكللى كيكاشلر بيررگه نيتى يوق ايكانلگن بلدردى. صوڭره آلبانيه‌نڭ ايڭ زور قبيله‌لرندن بولغان بر مسلمان قبيله‌سى عصيان قيلا باشلاغاچ آفستريه حكومتى تركيه‌نڭ خارجيه وزارتينه سر ايتوب كنه توگل، بلكه بتون دنياغه چه‌چوب اوزينڭ كيكاشلرن بيره باشلادى. بو كونگى كونده مسلمانلر اوچون مسلمان حكومتكه، مسلمان بولماغان آفستريه‌نڭ كيكاشلر بيرووى حقيقة عجيب براشدر. بو اش ظاهردن قاراغانده طابشماق شيكللى برنرسه‌در. لكن شولاى بولسه‌ده بونڭ حل ايتلووى آساندر.

آفستريه سياستچيلرينڭ فرضلرينه قاراغانده اگرده آلبانيه‌ده فتنه‌لر بيك قوتله‌نوب كيتسه اول وقتده تركيه حكومتينڭ ياۋروپا قطعه‌سنده‌غى ييرلرى تمام بته‌چك، اول وقتده تركيه ياوروپا پادشاهلقلرى آراسندن چغاچقدر. ايشته شول فرضلرغه بناء آفستريه سياست اربابى حاضر اوزلرن آرناودلرغه خيرخواه هم دوست ايتوب كورسه‌توب قالمقچى بولالر، اگرده تركيه بونده‌غى فتنه‌لرنى باصدرا آلماسه آلبانيه تركيه قول آستندن چغارده آفستريه حمايه‌سينه كرر ديب فرض قيلالر. آفستريه‌نڭ بار غرضى شوندن عبارتدر. بوندن بر آز وقتلر كيچه‌ر كيچه‌س، آفستريه‌نڭ رسمى گازيته‌لرنده، «زنهار بزنى عدالتسز تركيه قولندن قوتقاروب اوز حمايه‌گزگه آلا كورگز» ديب آفستريه قيصرينه مراجعت قيلغان آرناود بكلرينڭ خطلرى كورينه باشلاسه هيچ عجب توگلدر.

آلبانيه فتنه‌لرى.

آۋستريه‌ده چغاطورغان «فره‌مده نبلات» گازيته‌سى آلبانيه اشلرى حقنده تركيه‌گه تييوب برمقاله يازغان ايدى. مقاله‌سنده آلبانيه‌نى تركيه قولندن چغاروب، آفتونوميه بيرو طرفن قوّتله‌گان ايدى. استانبولده چغاطورغان گازيته‌لر بوخصوصده آۋستريه‌دن عدم ممنونيتلرن اظهار ايتوب يازالر. — «بو اش تركيه‌نڭ داخلى اشلرينه قاتشو بولا» ديلر. «ضيا» جريده‌سى ايڭ اوّل روسيه نوطه‌سن انتقاد قيلوب يازغانلقلرى و حاضرده تركيه ضررينه طرشا باشلاغانلقلرى اوچون آۋستريه مطبوعاتينه نارا ضيلغن اعلام قيلا.

«صباح»: — آۋستريه‌نڭ بوطريقه معامله‌سى الوغ دولتلرنڭ تركيه‌گه خلاف طوررو اوچون، اتفاق ياصاولرندن — دى. «سنين» گازيته‌سى آلبانيه‌ده‌غى اشلرنڭ قورقنچلى بولماغانلغن يازا. — آلبانيه‌ده چووالولرنڭ بيك زور بولغانلغى هم ترك عسكرلرينڭ ييكلگانلكلرى حقنده‌غى خبرلرنى چورنا گوريه چغارا الوغ دولتلر آنڭ سوزينه اشانوب آلبانيه‌ده‌غى فتنه‌لرنى بيك زورغه صانيلر. آۋستريه حكومتى‌ده چورنا گوريه ايله برگه تركيه ضررينه حركت ايته — دى.

صوڭغى محاربه‌لرده آرناودلرنڭ ترك عسكرلرى طرفندن مغلوب بولغانلقلرى گازيته‌مزده يازلغان ايدى. حاضرده آنلر عسكرى محكمه‌گه ئله‌گودن قورقوب، قارا طاوغه قاچا باشلاغانلر. قاراطاو حكومتى بوندن صوڭره فتنه‌چيلرنى ييبه‌رمسكه وعده قيلسه‌ده، سوزنده طورا آلمى. آسطرطن فتنه‌چيلرگه ياردم كورسه‌توونده دوام ايته.

تيليگرام خبرلرندن باشقه حكومتلرنڭ‌ده آلبانيه عاصيلرينه ياردم ايتكانلكلرى آڭلاشلا. بو كونلرده آۋستريه فلاگن آصقان بر پاراخود آلبانيه يارينه كيلوب، ميريديت قبيله‌سينه ملطقلر اوله‌شكان. ايتاليه، بيلگيه هم آنگليه‌دن‌ده عاصيلر اوچون ١٠ مڭ قدر ملطق ايله باشقه قورالللر كيترلگان.

ايتاليه‌ده مشهور گينيرال گاريبالدى نڭ آلبانيه عاصيلرينه ياردم ايته‌رر اوچون، فدائى عسكرلر جيغانلغى گازيته‌مزده يازلغان ايدى. حكومتينڭ قارشى طورووى سببلى گاريبالدى حاضرگه آلبانيه‌غه بارورغه قورقا. بو كونلرده اول گازيته مخبرلرى ايله سويله‌شكان وقتده آلبانيه‌ده ميريديت قبيله‌سينڭ آۋستريه آگينتلرينڭ قوترتولرى بوينچه فتنه‌چيلرگه قاتشقانلغن اعلام قيلغان هم صوغش باشلانغان تقديرده اوزينه ايه‌رگان كشيلردن ٦ مڭ فدائينڭ آلبانيه‌غه باراچقلرن سويله‌گان.

آۋستريه حكومتى ايتاليه‌غه خبر ييبه‌روب، گاريبالدى‌غه ايه‌رگان فدائيلر بارغان تقديرده آۋستريه عسكرلرينڭ ٤ مڭ كشينڭ آلبانيه‌نى ضبط ايته‌چكلرن بيان قيلغان.

صوڭغى كونلرده بولغان صوغشده عاصيلرنڭ محاربه ميدانند‌ه بيك كوب مقتول ومجروحلرن قالدروب قاچقانلقلرى هم تركلردن‌ده يوزله‌ب كشينڭ شهيد بولغانلغى تيليگراف خبرلرنده كورندى.

خارجى خبرلر

قتاى — قتايده ياوروپا و آميريكه‌غه پاراخودلر يورتور اوچون، بر شركت تأسيس ايتلگانلگى گازيته‌مزده يازلغان ايدى.

قتاینڭ وزیرلر شوراسی مال‌طاشو بهاسن توشرو، روسیه‌گه ویاوروپاغه چای هم باشقه نه‌رسه‌لر طاشور اوچون، مخصوص پاراخودلر تعیین ایتوهم‌دوبروۋولنی‌فلوط، آمیریکه ویاپونیه‌نڭ پاراخود شرکتلرینه رقابت حاصل‌ایتو چاره‌لرینه کرشو شرطی ایله مذکور شرکتکه یل‌صاین بیش میلیون صوم آقچه بیرورگه قرار قیلغان.

صوڭغی آتنالرده قتای حکومتینڭ مانژوریه‌ده روسیه حدودینه طابا عسکر ییبه‌رووی خاربین شهرنده طوروچی کشیلر نڭ دقتلرن‌جلب ایتکان. قتایلر یاوروپا- لیلردن یاشرور اوچون، عسکرلرن تونلر- ده‌گنه کوچره‌لر ایکان. شویله ایسه‌ده‌سرلری چیت مملکت ایلچیلرینه معلوم بولغان. قتای حکومتی روسیه چیگینه برنیچه دانه طوبلرده کیتروب قویغان. اوشبو سببدن روسیه وقتای حکومتلری آراسنده یڭ دن زور اختلاف چغو احتمالن اقصای شرق گازیته‌لری یازالر.

یاپونیه - یاپونیه ایمپیراطورینه سؤ قصد قیلغانلقلری اوچون کاتاکی اسملی آدم‌ایله ایبداشلرینڭ ئولم‌جزاسینه حکم ایتلوب، ئوترلگانلکلری گازیته یازلغان ایدی. آنلرنڭ قتل قیلنولری یاپونیه‌ده حکومت خلافنده‌غی کشیلرنڭ آرتولرینه سبب بولغان. آنلر بوکونلرده یاپونیه‌نڭ وزیرلرینه سؤ قصد ایتمکچی بولغانلر ایکان. طوکیو شهرنده آنلرنڭ مرکز کامیتیتلری پالیتسه طرفندن‌قولغه آلنغان. تنتو وقتنده بیك کوب دینامینت ایله بومبالر هم‌باشقه قوراللر مصادره‌قیلنغان. پالیتسه کامیتیت اعضالرندن کوبسن حبسکه آلغان.

روس ویاپون صوغشی وقتنده زور شهرت‌قازانغان آدمیرال‌طوگو ایله گینیرال نوگی آنگلیه کارولی گیورگ‌نڭ تحت بایرامینه اشتراك ایتمر اوچون، اوندون شهرینه کیلگانلر.

فاس - بوکونلرده فاسده‌عصیان‌قیلغان قبیله‌لرنڭ برنیچه‌سی عفوعمومی‌صوراب، فرانسیه‌نڭ عسکرباشلغی گینیرال‌موآنیه‌غه هم‌مولای حفیظغه مراجعت ایتکانلر ایکان. فرانسوزلر آنلردن‌دان آقچه‌سی صوراغانلر. اگرده بیره‌مه‌سه‌لر، آوللرن طوبقه طوتو ایله قورقتقانلر. توله‌رگه آقچه‌لری بولماغا- نلقدن، آوللرده طوروچیلر قارت‌وقارچقلرن یورطلرنده قالدروب، قاچوب کیتکانلر ایکان. فرانسوزلر آقچه‌توله‌تواوچون، یورط صاقلاب قالغان‌قارت‌وقارچقلرنی اسیرایتوب آلغانلر وآوللرده‌غی حیوانلرنی‌ده آلوب کیتکانلر.

مه‌کینس شهرنده‌مولای زین ایله صوغشو- رغه کیتکان فرانسوزعسکرلری یولده بربرلر بله اوچراشقانلر ایکان. ایکی آراده بولغان مصادمه وقتنده فرانسوزلردن ٥ کشی ئوتر- لگان، ٢٠ کشی جراحتله‌نگان. بربرلردن بایتاق کشی هلاك بولغان. صوڭره بربرلر کیری چیگنگانلر. مولای حفیظنڭ قاتیلق ایله معامله قیلووی سببلی باشقه‌قبیله‌لرنڭ‌ده چووالولر چغارورغه حاضرله‌نگانلکلری نیلیگرامالرده کورندی.

میکسیکه - میکسیکه‌ده‌جمهوریت‌رئیسی دییاز خلافینه فتنه‌چغارغان اختلالچیلرنڭ باشلغی گینیرال مادیرو پایتخت شهرینه کیلوب‌بیتکان. شهرده آنی بیك‌زور تعظیم وتکریم ایله قارشی آلغانلر. تیزدن یاڭا رئیس جمهور صایلاناچق. رئیسلککه مادیرونڭ انتخاب ایتلوون احتمال طوتالر.

ایران - ایراننڭ مجلسی روسیه هم آنگلیه حکومتلرینڭ تیمریوللر صالورغه امتیاز بیرو حقنده‌غی طلبلرن رد ایته‌رگه قرار بیرگان.

ایران شاهینڭ نائبی نصرالملك‌دوا- لانو مقصودی ایله یاوروپاغه سفر قیلمقچی بولغان ایکان. وزیرلر هم دیپوتاتلر فتنه چغودن قورقوب، نصرالملك‌دن حاضرگه ایراندن کیتمه‌ون اوتنگانلر.

ترکیه - ترکیه سلطانی محمد‌خامس سلانیك شهرینه بارغان وقتده آللاتینی سراینده محبوس‌سابق‌سلطان عبدالحمیدکه اوزینڭ یاقن آدملرندن برسن ییبه‌روب، سلام‌ئه‌یتدرگان هم‌سلانیککه کیلوب‌کیتفن بوزغانلغی اوچون، عفرایتوون اوتنگان. سابق‌سلطان بوسببدن برده کوڭلی بوزو- لماغانلغن اعلام‌قیلغان. - مین‌یاڭا سلطان نڭ وطن‌اوچون، فائده‌لی‌اشلر اشله‌ون چن کوڭلمدن آرزوایته‌م» دیگان.

بواشکه باراطورغاچ آمیریکه میلیونیر لرندن دژون‌گامون‌ده اهمیت بیردی. اول حاضرمامق ایگه‌رگه صلاحیتلی‌اورنلر ازله‌و اوچون‌ترکستانده یورورگه مخصوص کشیلر چغاردی.

بوکشیلر حاضر چاردژونغه کیلوب، ییتدیلر. آندن‌قاراطول استیبیغه کیته‌چکلر. بواستیبده یورو البته‌بیك‌یڭل بولماچق. همه‌نرسه‌نی اوّلدن حاضرله‌ب اوزلری ایله برگه آلوب‌چققانلقغنه ایسه‌ن‌یورورگه ممکن. ییرنی تفتیش اوچون چغارلغان کشیلر آراسنده آمیریکه اینژینیرلرندن برکشی بار. اول‌کونینه نه‌ق ١٥٠٠صوم وظیفه آلا. ایکنچی‌تورلی ئه‌یتکانده آیینه ٤٥ملڭ صوم آلادر. البته بوقدر کوب‌معاشلق‌بیرو بزده بیك‌عجب‌طویلسه‌ده، آمیریکه‌لیلرده عادی براش جمله‌سندندر.

قارانغی اش - موسکۋاده بوکونلرده پیتربورغده بولغان بوتورلین‌اشی شیکللی براش کیلوب چقدی. واقعه آ. ف. استر یلسف‌نڭ میراثندن‌عبارتدر. بوکشی ١٩٠٦ نچی یلده‌اوزینڭ برادری‌اولگاچ برنیچه میلیونلرغه‌خوجه‌بولوب‌قالغان. شول‌میلیونلر ایله برگه میراث‌طریقنچه بوکشیگه برادرینڭ برگه طورا طورغان ۋاسیلیۋا اسملی بر خاتون‌ده قالغان.

استریلسف‌قه برادری اولو بیك قاتی تأثیر ایتکانلکدن بر نیچه وقتلردن صوڭ عقلینه ضعیفلك کیله باشلاغان. ۋاسیلیۋا بونی قاراتورغه ازۋیزدین‌اسملی برطبیبنی چاقرغان. هم‌شول طبیب ایله یوری‌باشلاب صوڭندن شوڭا ایرگه چغوب استریلسف‌نی بتون اشدن آیرغان. شول طبیب وباشقه ایبده‌شلری ایله برگه‌له‌شوب آورونی اوز فاتیرلرینه کوچرگانلر.

ۋاسیلیۋا یونکیرنڭ بانکیرسکی یورتنده‌غی کلادۋیلرغه‌ده کره‌باشلاب استریلسف‌نڭ شونده‌غی آقچه‌سندن یارتی میلیوندن آر- تقراق آقچه‌سن آلوب بترگان. آندن‌صوڭ استریلسف‌نڭ همه ملکن صاتقان. هم اوزفائده‌سینه‌وصیت قالدرغه‌مجبورایتکان.

بووقتده اشکه استریلسف‌نڭ نظامی وارثلری کیلوب قاطشوب، آنلر طبیبلر طرفندن استریلسف‌نڭ عقلن تیکشرونی طلب ایته باشلاغانلر. هم شونڭ بوینچه گوبیرنسکی پراۋلینیه طبیبلر طرفندن تیکشرتو اوچون بر کون تعیین ایتسه‌ده ۋاسیلیۋا وآنڭ ایبده‌شلری استریلسف‌نی آورو دیب قالدرغانلر. آندن صوڭ اوینه طبیبلر کیتروب تیکشرتورگه قرار بیرلگان. آنده‌ده آبدراماغانلر. برکون‌گنه اوّل آورونی ره‌زانده ازۋیزدین‌نڭ طوتاسی یانینه ییبه‌رگانلر. موسکۋا گوبیرنسکی پریسوتستۋیه‌سی ره‌زانغه خبر ایتوب، آنده تیکشرتورگه قوشقان. لکن طبیبلر تفتیش قیلاچق کوندن اوچ کون‌اوّل استریلسف اولگان. طبیبلرنڭ ئه‌یتووینه قاراغانده‌بونڭ اولووی ته‌نینه دارو ییبه‌رگانده، ناچار تأثیر ایته طورغان نرسه صالودن کیلگان.

بوواقعه ایکی مرتبه تیکشرلوب قارالسه‌ده طوقتاتلغان ایدی. حاضر استریلسف‌نڭ وارثلری اشنی اسطالیپین‌گه عرض ایتوب، آنڭ امری بوینچه یاڭادن تفتیش باشلانغان.

یانغن - بلاگوۋیشچینسکیدن ٣٥٠ چاقرم‌یراقلقده آمور صوونده آلیکسییف‌لر شرکتی‌نڭ «موراۋیوف آمورسکی» اسملی پاراخودلری یانغان. یانا باشلاغاچ‌ده پا- راخودنی قریغه‌طابابه‌ردرگانلر. لکن‌خلق قورقشوب همه‌سی صوغه‌توشکان. یانغن کیچ بولغانلقدن‌هم اوت‌چققاچده ایلیکتر لامپا- لری سونگانلکدن خلق‌بیگره‌ك چوالغان. بیك کوب کشی‌هلاك بولغاندردیب اویلارغه ممکن. پاراخودده‌بارو چیلرنڭ کوبره‌گی قتای اشچیلری‌ایکان. پاراخودده کاصسه هم همه داکومینتلر یانوب بتکان آرتینه طاققان بارژا یانمیچی سلامت قالغان. یانغننڭ سببی حاضرگه معلوم توگل.

صاۋیتده - گاصودارستۋینی صاۋیت- نڭ ٢٧نچی‌مای مجلسنده‌دوماده قبول‌ایتلگان ره‌وشده برنیچه نظام‌لائحه‌سی قارالدی.

دوما وصاۋیتده اوزاختیاری ایله‌یاایسه باشقه بره‌ر طریق ایله روحانیلقدن چققان کشیلرنڭ پراۋلرن کیمتوحقنده‌غی نظامنی اوزگارتو طوغروسنده برلائحه قارالغان ایدی. بولائحه پادشاه حضرتلرینه تصدیق قیلدرغه‌بیرگاچ، اوزقولی ایله «تصدیق ایتمیم» دیب یازغان.

گاصودارستۋیننی صاۋیت مجلسلری ٢٨ نچی مایدن ١٥ نچی اوکتبرگه قدر فرمان عالی بوینچه طوقتالدی.

مطبوعات حقنده - پایتخت گازیته- لرینڭ یازووینه قاراغانده مطبوعات‌حقنده- غی نظام‌لائحه‌سی اوچنچی دوماغه کرتلمه‌سکه قرار بیرلگان. چونکه دورتنچی دوماغه صایلار آلدندن‌غنه نظامنی اوزگه‌رتونی حکومت وقتسزراق طابا ایکان.

تورلی خبرلر.

خیوه خانی سیداسفندیار خان ٢٦ نچی مایده پیتربورغه کیلوب ییتدی. آنده ایمپیراتورسکی ایرمیتاژنڭ یاڭا بولمه‌لرینه توشدی.

آتستافکه‌غه چققان‌صاۋیت‌اعضالرندن گاپچاروف‌ایله تریپوف‌قه ییدیشه‌ر ملڭ‌صوم پینسیه تعیین ایتلگان.

سیام پرینسی چاکرابین پیتربورغه کیلدی.

نوۋوچیرکاسسکیده‌ۋیلین‌اسملی بربای شهرادارهسیغه فقیرلرنی حمایه اوچون ٣٠٠ ملڭ صوم بیرگان.

لودزاده یالغان آقچه صوغوچیلرنڭ یاشرن فابریکلری طابلوب دورت کشی حبس قیلنغان.

درینوۋسکی اسملی آولده ٨٠ یورط یانوب‌اوت‌اچنده بربالا وبرقارتنڭ‌هلاك بولغانلغن شادریندن خبر بیره‌لر.

رووۋنو اویه‌زنده میله‌چی اسملی آولده ٢٠٠ بنا، بیك کوب حیوان وایگن یانغان.

کییفده‌ایکی آفیتسه‌ر آیروپلانغه او- طروب کیتوب ٢٠ ساعتدن‌صوڭ ییکاتیر- ینصلاف شهرینه‌اوچوب باروب توشکانلر.

پیتربورغدن‌ده اوچ آفیتسه‌ر هوا شا- رینه اوطروب کیتوب اون ساعتدن صوڭ ۋیتبسکی اطرافینه باروب توشکانلر.

طرویسکی اویه‌زنده، میاس استانسه- سنده اوت‌چغوب ٢٠٠ یورط یانغان. اوت اچنده هلاك بولغان کشیلرده بر نیچه‌له‌ب بار ایکان.

ایراننڭ سابق شاهی محمدعلی عائله سی ایله آدیسدن چیتکه سفر قیلغان.

پیتربورغده ٢٤ نچی مایغه قارشی‌تونده پالیتسه همه یهودی فاتیرلرن تیکشروب یورگان.

قزانده‌دوکتور پاپوف‌نی‌اوتروده شبهه له‌نوب سارینسینده چیونوف، بولدین هم ریشیتکوۋا اسملی کشیلر طوتلغانلر. بو کشیلر استاۋراپولده یاشچینکو اسملی بر پالکاۋنیکنی‌ده اوترگانلر ایمش.

ییدی صوولایتده ضررلانغان کشیلرگه اعانه جییو اوچون یاصالغان کامیتیتکه ٣٠ نچی آپریلدن ٢٠ نچی مایغه قدر ٢٣,١٦٢ صوم اعانه جییلغان.

وزیرلر شوراسنده طالستوی‌نڭ ایمینیه سی حقنده مذاکره بولوب، یاسنایاپاله‌نانی

ملی مکتبلرمز، معلملر وظیفه‌سی، کتابلر انتخاب ایتو.

(٦٨٨ نچی نومردن مابعد)

بوحالده اثرلرنڭ ایڭ گوزه‌للری انتخاب ایتلووی، شونڭ ایله برگوك مکتبلرمزنڭ تدریجا برنظام وازگه توشوویده ممکن.

فقط بوصوڭغی صورتده کامیسیه اعضا- لرینڭ صانی کوب، سودا شرکتلری برله خصوصی اش‌کوره‌سلك وجدان اییه‌لری بولووی شرط‌ایتلورگه تیوش.

کیله‌چك تحصیل‌اوچون بواشکه حاضر- له‌نوچیلر بو یلدانوق ٢-٣ یرده‌کورنگه‌لی، بلکه باشقه طرفلرده‌ده بولاردن اوُلگی آلوچیلر بولور. بولسه‌غنه ایدی...

IV

صوڭ کونلرده بعض سودا شرکتلری «خدمه‌ملیه» اسمیله بویاب بیك کوب قالدق وطاشلاندق مکتب طاوارلرن اوتکازرگه اویلادیلر.

بیلگولی، غایهٔ‌عملی ایتوب صرف‌کاپیتال قالنایتونی آلغ طوتقان فیرمالرنڭ بوسیا- ستی اوزاورنده بیك عادی‌اش؛ آلارغه منافع عمومیه وطوغریلق دائره‌سندن‌چغو- براق برلسه‌ده باشقه‌لرغه رقابت یاصامی وشونڭ ایله اوزلرینڭ کیبت طغزلاب

یاتقان چوب - چارلرن بوشاتوب بتره‌ی طوغری کیلمی. هم سودا وتجارت نقطه- سندن بواشکه هیچ کمنڭ ایسی‌ده کیتمی. چغا اعلانلر: «بزنڭ ئه‌ته‌چلر یورغا!» دی. چغا تنقیدلر: بوکتابنڭ جوهرن کورسه‌تو اوچون بزنڭ بابقاینڭ اثری ایدکون ئه‌یتویته» دی. چغا محررنڭ اخطاری: بواثرنی اوزمنڭ صلبیه قزم اوچونگنه یازدم» دی.

چغا ریقامیدراتسیه‌لر: آلغز! بزنڭ فلان‌اثرنی بتون‌مکتبلر قبول‌ایتدی» دی.

بویارلشلرغه، شرکتلرمزنڭ سوداغه اوصطالغن کورسه‌تووی جهتندن بولغان تحسین اوزآلدینه، اماچن‌مکتب حقن ایفا اینو اوچون بوقابارنولرغنه ینمی. مکتب اوچون براونڭ قزی، خاتونینڭ اهمیتی بولمغان شیکللی، برشرکتنڭ باباسی یاکه آبزیسی اثری بولووینڭ‌ده آرتق اهمیتی یوق. صرف مکتب فائده‌سن کوزاتوب یازغان ملاحظه‌می جانلیراق ایتدروب کورسه‌تو اوچون‌بر- ایکی مثال‌ده کیتوریم.

مونه، مینم کوز آلدمده «کریمف حسینف» شرکتی طرفندن نشر ایتلگان اسامی کتاب وآنده اعلان ایتلگان‌مکتب کتابلری اویولی‌یاطا. آنڭ اوّلگی صحیفه لرندوك بو اعلانلر بار:

١) یڭل‌تجوید. بوکتاب آز وقت‌اچنده معلملرنڭ دقتن‌جلب ایتوب بتون‌ابتدائی مکتبلرگه قبول ایتلگان» دیلگان. نی قدر زور جرأت! نی قدر زور یالغان!! بوکتاب بوتون مکتبلرنی اشغال ایتوب بترگاچ، آڭاقدر چققان ٤٥ تورلی تجوید نڭ‌نسخه‌لری قایده ایکان؟! تکرار، تکرار یل‌صایون طبع ایتله طورغان تجویدلرنی محررلری قایده قویا ایکان!

٢) مکتب‌اوچون شعرلر. بوکتاب‌بیك کوب‌مکتبلرنڭ پروغرامینه‌قبول ایتلگان» دیگانلر. عجبا نیندی مکتب اول؟! نرسه اوچون آنی قبول ایتکان!

٣) معلمة‌البنات. مشهور محرره‌مزنڭ بوکتابی روسیه‌ده‌هربر قزلرمکتبینه قبول ایتلگان» دییله. مسلمانلری کوب ٣-٤ غوبیرناده‌غی میڭا معلومی یخشیراق‌قزلر مکتبنده بوکتاب، خصوصا اوّلگی‌جزءلری برده اوچرامی. حتی، بریاش محررمزنڭ وجدان اچیسی برله زارلانوب ئه‌یتکانی کبی، موڭارچه‌الفبالرنی وقرائت‌کتابلری ایرلرنکی قزلرنقی دیب بولگیله‌شدروده یوق ایدی.

بویازغانلرم بیك قصقه، دینگزدن بر طامچی قبیلندن آز. مونده میڭا اعلانلر آرقلی اجراایتله تورغان حیله‌بازلق‌وبوش بوغازلقلرنی معلملرمز خاطرینه توشروب کیتوگنه مطلوب. بوحاللر برله‌طوغریدن طوغری‌اوزی‌طانیشه‌سی کیلگان رفیقلرمه یوغاریده نمونه‌لرن کورستکانم اسامی کتبده‌گی اعلانلرنی اوزکوزلدن کیچوروب واقعغه اولچاب قاراولرن توصیه ایته‌م.

V

یوغاریده‌ئه‌یتکانمچه مال وطاوار کورسه تواوچون طارالغان اعلانلر هر نشریات فیرماسنده بولورغه ممکن. بوحال حقلی، حقسز بولسه‌ده‌عمومیت کسب ایتکان، حتی‌که اعلانچیلرنڭ اوزنظرلرنده آلارنڭ حقوق مشروعه‌لری ره‌تینه کیچکان.

مونه بزده بوآراده‌ینه‌ده غریبراك اشلر چغوب طورا. بعض برنشریات شرکتلری اعلانلری یانده مکتبلرنزگه پروغرام ودرس جدوللری یاصاب چغاردیلر.

— فلاندای اختصاص وفلاندای تجربه- لرنڭ خلاصه‌سی!» دیب، کوزی جاوراب اوطلورغه‌تورغان‌تاتار عمومیتینه برجیینتق تقدیم ایتدیلر. اوزلریڭکنچه، مونده‌ترگان نرسه‌لری ایڭ متخصص محررلرنڭ ایڭ موافق کتابلری ایمش... بیلگولی، موافق کورگان وخدمت‌مایه اسمندن کوچله گان‌نرسه‌لری همه‌سی اوز تألیفلری، یاکه اوز نشریاتلری.

اش اوز نشریاتلری بولوده توگل؛ بلکه حاضرگی مکتبلردن بیك‌کوب صوڭغه قالغان، یاکه یتشمگان وصنفقه مناسبتی بولمغان‌نرسه‌لرن‌طفشدرولرنده؛زورنفوذلی برهیئتنڭ اون‌مڭلرچه مکتبنڭ‌عزة وشرفن توشرولرنده، یاصاغان ئه‌فسون‌وطلسملری برله مکتب دائره‌لرینه‌تأثیر ایتولرنده. مکتب ایسه مقدس! آنڭ هرحقی محفوظ! ایشته‌مین‌نیچك برتعلیم کشیسی، مکتبنڭ حقوق مقدسه‌سن حمایه یوللو هر قدر علمی ملاحظه‌لرمنی یازمقچی بولام:

VI

تربیه‌لی آناه

„کریمف حسینوف„ شرکتینڭ قزلر مکتبی اوچون یاصاب چغارغان جدولینڭ باشندوق „تربیه‌لی آنا„ کتابی طورا (ر.ف. اثری). مونی ابتدائی برنچی‌صنف اوچون‌قرائت‌کتابی‌ایتوب بیلگولاگانلر. اون‌آلطی بیتلك بوکتابنڭ تورلی‌صحیفه- لرندن اوز املا وعباره‌سیله بر نیچه جمله کوچره‌م.

«آنالرنڭ خدمتلری ایڭ آور وایڭ مشقتلی‌خدمتدر - تربیه‌لی آنالر بالالرینڭ هراشلرنی عادتکه صالورلر- طبیبلر ایڭ

كره‌ستيانسكى بانكه آرقلى يارتى ميليون صومغه دولت‌ملكينه آلورغه قرار بيرلگان.

✧ آنگليه‌ده طورنبيكر اسملى كشى تيليفون آرقلى موزيكه طاوشن ايشتدرو اصولن ايجاد ايتكان. هم اوزى هندستانغه طوروب تيليفون آرقلى لوندنغه بر كوى اويناغان.

✧ پيتربورغده خاليرغه اوغشاشلى آورو ايله آوروچيلر كورنگالى باشلاغان.

✧ باكوده شهر دوماسينه صايلاو بولوب ٥٢ كشى صايلاندى. شونلرنڭ ٣٤ سى مسلمان، ١٥ ى ئه‌رمه‌ن، اوچسى روس. معلومدركه بوندن اوّلگى صايلاوده تييش قدر كشى صايلانماغان ايدى.

تصحيح.

ماى ٢١ نده شنبه كون كوب آدم‌لر وعلما ومشايخ ودوماچلين‌لرى منبرگه چغوب نطق قيلماقلرى‌ده بوا شهرى‌ده آخوند ومدرس نورعلى حسن اوغلى اكثرية قبول قيلغان هم مفتى حضرت مرضاسى اولغان دار المعلمين دار المعلمات نى بز هم انكار قيلمايمز قبول ايده‌مز. لكن بونڭ علاوه‌سى اوستى‌گه مدرسه‌لرمزى اصلاح لازم حلفه‌لره اكثر مدرسه‌لرده وظيفه يوق بعض مدرسه‌لرده معاش ايله اوقتماق سببلى باشقه‌لرده معاش‌سز اوقتمايمز ديب خلفه‌لر تفرق ايدوب مدرسه‌لر انقراض‌غه قريب‌در. بز يكرمى بيش يل اوقتوب امام مدرس‌لر كوب چغارساق‌ده موندان صوڭ استقبال اميدسزره‌كدر. امام مدرس‌لر قايدن چغاررمز يتشدرمزلر والحال امام مدرس‌لر علمالر ملة‌مزه غاية اهم‌در. قرآن‌ده متفقه وعالم اولوب قوم‌لرنه قايتوب انذار وامر معروف ونهى منكر قيلسون‌لر ديمه‌ك كبى آيتلر طولغان‌در. صحاح سته‌ده علما كره‌ك‌لك حديث‌لرى طولغان دخى‌ده هر مسافهٔ غدوى يعنى ايرته كيتوب كونن قايتورلق مسافه‌ده احكام شرعيه‌نى عالم كره‌ك. هر مسافه قصر يعنى سفر مسافتى‌ده اجنبى‌لر وزنديق‌لر شبهه‌لرن حل قيلورلق جواب ويررلك عالم محقق كره‌ك ديب فقها اجماع قيلمش‌لر ملا جلال كتابى‌ده هم مذكوردر. دخى‌ده متعلم‌لر اوزلرى اوچون فائده‌له‌نه‌لر، اما عالم‌لر هم اوزلرى اوچون هم محمد ع. ملت‌نى اصلاح وحمايه وتربيه اوچون اوقوب فائده‌له‌نه‌لر. بس عالم‌لر چغارا تورغان مدرسه‌لرنى اصلاح قيلمالى. اگر امام‌لرنڭ محله خدمتى اولماق اوچون عالم‌لر

چغاررلق مدرسه تربيه‌سنى قيلا آلميلر ديسه‌لر اسلام يرلرى كبى مدرسه‌لرگه امام‌لر وباشقه عالم مدرس قويلسون مال جهتى‌دن مدرسه‌لر اوچون زيمسكوى يا گرادسكوى اوپراوادن آلنسون زيمسكوى‌دن آلماق جوازنه يوز روايات وفتاوى تابلادر كورنه‌دن.

آخوند نورعلى حسن اوغلى

قزان خبرلرى

حفظ صحت كاميسه‌سى. — شهرنڭ حفظ صحت كاميسيه‌سينڭ صوڭغى مجلسلرينڭ برسنده اوسيه‌بله باقالتاى آراسنده ايدلنى نجسله‌نودن صاقلاو چاره‌لرينه كرشو حقنده گوبيرناطور جنابلرينڭ اعلامه‌سى مذاكره‌گه قويلدى. كاميسيه بومسئله‌نى شهرنڭ اجرائى حفظ صحت كاميسيه‌سينڭ قاراوينه طابشرورغه قرار بيردى. شهرنڭ شفاخانه سنده يوغوشلى آورو ايله خسته‌له‌نوچيلر خصوصا بالالر اوچون، بر شعبه آچو خصوصنده ميشچانلر جمعيتينڭ شهر اداره‌سينه مراجعت ايتكانلگى يازلغان ايدى. كاميسيه ميشچانسكوى صابرانيه‌نڭ اوشبو اوتنچن ييرينه كيترونى معقول كوردى. شهر اداره سنده بالالر شفا خانه‌سى آچار اوچون، ٥٠ مڭ صوم قدر آقچه بار ايدى. مجلسده مذكور آقچه‌غه يوغوشلى آورولر شفاخانه‌سى آچو حقنده لائحه ترتيب ايتوب، شهر دوماسينه تقديم قيلورغه قرار بيرديلر.

كاميسيه آپانايف قه‌قزان يلغاسنه تيرى يووارغه هم شول ييرده كيبدرورگه و آسكار پيتسولده كه شيشه يوغان صولرنى قزان يلغه سينڭ بولونينه چغارورغه رخصت بيرونى معقول كوردى.

ايگنلر حالندن. — قزان ولايتينڭ كوب ييرنده ياغمورلر بولماو سببلى صابان آشلقلرينڭ اوسولرى ناچار ايدى. بو آراده قزان، اسپاص، لايش، زويه، ته‌تش هم چيستاى اويه‌زلرنده ياخشى ياغمورلر ياوب كيتكانلگى حقنده خبرلر آلندى. بونڭ سايه‌سنده اوجملرنڭ هم صابان آشلقلرينڭ ياخشيلانولرن اميد ايته‌لر.

حيوانلر ۋيستافكه‌سى. — كيله‌سى يكشنبه كون ٥ نچى ايپونده لايش اويه‌زى قازى آولنده آطلر و ٦ نچى ايپونده موگوزلى هم واق حيوانلر ۋيستافكه‌سى بولاچق. ١٢ نچى ايپونده لايش شهرنده‌ده موگوزلى هم كچكنه حيوانلرنڭ ۋيستافكه‌سى آچلاچق. ۋيستافكه وقتنده اويره‌نورگه تله‌گان كشيلرگه

ماى ايشله‌و حقنده تجربه‌لر ياصالوب كورسه‌تله‌چك.

تيمر يولده اوغرلق. — قزان سوداگرلرندن ز. اسملى آدم پيتربورغده «فونوگرام» شركتينه مراجعت ايتوب، بر گرامافون ييبه‌روون اوتنگان ايكان. آنگا گرامافوننى تيمريول بوينچه ييبه‌رگانلر. پاصيلكه‌نى اوينه آلوب، آچوب قاراغان ايكان. اچنده گرامافون اورنينه آغاچ كيسه‌كلرى چققان. پاليتسه بوطوغريده پرتاكول قويوب تيمر يولده اوغرلاغان كشيلرنى قولغه توشرو اوچون، تييشلى چاره‌لرينه كرشكان.

تيف آوروى. — بو آراده شهرنڭ صوكوننى بيسته‌سنده سيپنوى تيف آوروى قوّتله‌نه باشلاغان ايكان. گوبيرناطور جنابلرى آنى بتررورگه چاره‌لر طابارغه قوشوب، شهر اداره‌سينه خبر ييبه‌رگان.

تيمر يول مسئله‌سى. — بيزنى مالمژ آرقلى سبر طرفينه تيمر يول طورو اوچون، تأسيس ايتلگان موسكوا بايلرى جمعيتى ياكا يولنى بيكاتيرينبورغ — قورغان، ييبه‌رميچى بيرم — بيكاتيرينبورغ يولنده «بلمباى» استانسه‌سينه قدر صالو ياغن قوّتلى باشلاغان ايكان. بوا ش بيكاتيرينبورغ سوداگرلرينڭ عدم ممنونيتلرن موجب بولغان هم اول تيره‌ده بيكاتيرينبورغ يولندن فائده كوته‌طورغان شهرلرنڭ دومالرى وبيرژا كاميتيتلرى تيليگراف بوينچه يوللر وزارتينه مراجعت ايتوب، ياكا يولنڭ اوّلگى لائحه‌گه بناءً قورغانغه ييبه‌رلوون اوتنگانلر.

موسكوا بايلرى جمعيتينه كرگان اعضالردن طاراسف بوطوغريده گازيته مخبرلرى ايله سويله‌شكان وقتده جمعيت ياكا يولنى بيكاتيرينبورغ آرقلى صالونى معقول كوره‌ده، تيمر يوللر كاميسيه‌سى «بلمباى» استانسه‌سينه ييبه‌رونى آرتغراق كوردى. شويله ايسه‌ده، بز اوّلگى لائحه‌نى وجودكه چغارو حقنده اجتهاد ايته‌چكمز. بو مسئله‌عالى تيمر يوللر كاميسيه‌سنده ٣١ نچى مايده قطعى صورتده حل قيلناچق ديگان.

محكمه زالندن. — صوڭغى يللرده موسكوا قزان تيمر يولنده لودزه، پيتربورغ هم موسكوادن بعض سوداگرلرگه ييبه‌رلگان نه‌رسه‌لرنڭ اوغرلانغانلقلرى يازلغان ايدى. بوطوغريده متهم بولوب، تيمر يول خدمتكارلرندن برنيچه‌سى هم اوغرلانغان نه‌رسه‌لرنى اوچسز بهاغه آلوچى چيستاى كوپيسى دوۋالف حكمگه بيرلگانلر ايكان.

اشلرى بوكونلرده آكروژنى محكمه‌ده قارالدى. تيمر يول خدمتكارلرى لودزه‌دن شچيتينكين‌گه ييبه‌رلگان ٣ مڭ صوملق مالنى اوغرلاب، دوۋالف‌قه ٣ يوز صومغه صاتقانلر ايكان. آكرونى محكمه اوغريلردن برنيچه‌سن همه حقوقلرندن محروم ايتوايله برابر تورلى مدتكه حبسخانه‌گه ياباررغه و دوۋالف‌نى بريلغه حبس قيلورغه قرار بيردى.

عسكرى كانونيركه‌لر. — پيتربورغده اشلنگان «كارس» هم «آرداگون» اسملى كانونيركه‌لر قزان ياننن اوزوب، كاسپى ديكزينه توشوب كيتديلر. كانونيركه‌لر ايكيسى‌ده ٣٠ ر ساژين اوزونلقده، آلتيشه‌ر طوب هم ايكيشه‌ر پوليميت قويلغان. آنلرده ٨ آفيسر ايله ١٢٠ صالدات بولاچق. اوشبو كانونيركه‌لر كاسپى ديگزينڭ قريلرن دشمانلردن صاقلار اوچون، تعيين ايتلگانلر.

آط قاراغى. — لايش اويه‌زى شه‌لى آولينڭ كره‌ستيانلرندن ذاكر خالدف هم محمد صادق اسملى آدملر تونله‌بله آطلرينڭ نامعلوم آدم طرفندن اوغرلانغانلقن پاليتسه‌گه اعلام قيلغانلر ايكان. اورامده طوروچى گراداوايلردن برسى آطلرنى آلوب كيتوب بارغان وقتنده قاراقنى قولغه آلغان. تفتيش صوڭنده آنڭ زويه اويه‌زى ايسكى موتكوتينا آولندن ٥٠ ياشلك ماليشف فاميليه‌لى آدم اكانلگى هم بايتاق زماندن بيرلى آط اوغرلاو ايله شغلله‌نگانلگى معلوم بولغان. ماليشف جنايتى اوچون، حكمگه بيرلگان.

سابق دوما اعضاسى حسنف ٢٦ نچى مايده بريلغه قزان كريپستينه كردى. معلومدركه حسنف ايكنچى دوما وقتنده «دوما» اسملى گازيته چغاروب، شول گازيته‌سنده بعض خلاف نظام سوزلر يازو سببلى پيتربورغ صوديبنى پالاناسى طرفندن بريلغه كريپسكه ياپلورغه حكم ايتلگان ايدى.

حسنف اوزى كريپسكه كرسه‌ده استراخاواى كانتورى همان اوّلگيچه دوام ايته.

مسافرلر. — بوا شهرينڭ مدرس داملا نورعلى حضرت اوفادن قايتشلى شهرمزده برايكى كون طوقتاب ٢٩ نچى مايده بواغه سفر قيلدى.

مكتبلرده دنيا فنلرى.

يازيقوايله ترتيب‌لى مكتب ومدرسه‌لرده عمومى امتحان‌لر باشلانه‌در. امتحان، بزده معلم وناظرلر حضورنده‌غنه بولمى، بالالرنڭ آتاوقرداشلرى آلدنده بولادر. شونلقدن بالالرينڭ اوقوغان وبلگانلكلرينى اوزلرى كوروب وايشتوب بله‌لر. بالالرينڭ ماطور يازولرى وموگاقدر ايشتما گان بار قدر فنلردن جوابلرى زياده‌سى ايله آنلرنى كوب اشلرگه دردله‌نده‌در. كيله‌چك سنه اوچون كيڭاشلر ايتوب طاغى تييشلى فنلرنى وصنف‌لرنى آرطدررغه وغيرلرگه قرار قيلالر.

مونه شولارنى اعتبار ايله، شوندى آتالرغه، مين توبه‌نده‌گى فنلرنيده مكتب پروغرامينه كرتولرينى اوتنه‌من. معلوم، كه مكتب‌ده بالالرنى اوقتودن مقصود دين ودنياسينى بلدرتودر. شويله ايسه دينمزنى طانتوده وعمل قيلوده ابتدائى ورشدى مكتبلرمز برقدر مكمل ديلسه‌ده جائزدر. لكن دنياوى فنلر حقنده آلاى حكم قيلوب بولميدر. بو وقتغه قدر مكتبلرمزده دين دنگه معلومات بيره‌لر. اما دنياده معيشت اوچون مخصوص مكتبلر ديب أيتميمه اينده‌ى؛ آندى تركلك اوچون مهم فنلردن آزغنه‌ده معلومات بيرلمى ديلسه شايد خطا بولماس. روسلرنڭ رشدى شهر مكتبلرنده عادى فنلرگه باشقه اصول تعليم، بوخگالتيريا واختيارى روشده تورلى حاجت هنرلرنيده كورساته‌لر. قريه ابتدائى مكتبلرنده ايسه، قريه اهلينڭ كسبلرينه اعتبارا بالالرغه الوغ بولغاچ قيلاچق اشلرندن خبردار قيلالر.

كوب زيمسكى ابتدائى مكتبلر يانده او مارطالق ياكه باقچه بولا هم بالالرى شولارغه اوگراته‌لادر.

مونه بزده‌ده اجتهاد بولسه مذكورلرنى بولدرورلر ايدى. ايمدى بوخالتيريه‌نى آز بولسه‌ده بلوچيلرمز يوق توگل. شهر رشدى مكتبلرمزده هفته‌ده ٢-٣ ساعت قدر گنه اوقولسه‌ده فائده‌سى كوب بولور ايدى. امّا قريه مكتبلرنده ايسه، كوب قريه‌لرده آرتق مشقتده كيره‌ك توگل. اكثرينڭ يانده باقچه بولادر، فقط معلم‌لرگه يولنى كورسه‌توگنه لازمدر. حاجتى بولغانده باقچه‌چيلق، وترلك آصراو حقنده مطبوع رساله‌لر اوزبزنڭ لسانده‌ده بار. هم آول اشلرى خصوصنده زيمستوالر طرفندن آچله طورغان كورسلردن استفاده ممكندر. لكن مع التأسف شول جايگى تعطيل وقتلرنده آچولا طورغان كورسلرده طڭلاوچيلرنڭ نصفى روس معلم ومعلمه‌لرى بولوب‌ده بزنڭ معلم‌لردن بر فردده كورلميدر.

عبد القادر قرامالى.

يولدز:

محله مكتبلرنده خالص دنياوى بولغان فنلرنى اوقوتو نظامغه صيماس. بونى معلومات زيمستوالر طرفندن آچلغان اوچيليشچه‌لر روسچه اوقوتولا آلورلر.

جيرنى تيرسله‌و ماده‌لرى.

جير تيرسله‌و اوچون بيك كوب تيرسله‌و ماده‌لرى باردر.

معدنى ماده‌لر حقنده آيروچه ترجمه‌لرم باصلوب طارالغانلقدن اول ماده‌لر حقنده سوز اوزاتماى بلكه شونى غنه ئه‌يتەم. معدنى تيرسله‌و ماده‌لرى اوسملكلر اوچون بيك كيره‌كلى وفائده‌لى ماده‌لردر، آلارده قايو سنده اوسملكلرنڭ تامرلرنه وقايوسنده صالاملرنه، وقايوسنده باشلرى توقلغنه خدمت ايته تورغان خاصيتلر باردر. فقط بو معدنى ماده‌لر برله نيندى جيرنى تيرسله‌رگه تيوشلى وقاى وقتده اول ماده‌لر برله تيرسله‌رگه احتياج قالغاننى آڭلارغه كيره‌ك؛ اولا: تيرسله‌رگه تيرس يتمه‌گانده، ايكنچيدن جير صولى بولغانده‌غنه بوماده‌لرگه احتياج قالا. وبو ماده‌لر ايله تيرسله‌و تيرس برله تيرسله‌رگه قاراغانده‌ده فائده‌ليره‌ك بولادر.

بز هر قايومز كوروب بله‌مز؛ اگرده طوزنى ته‌ره‌زه‌توبنه يايسه دملى جيرگه بر صاوت برله قويساق طوز قورى بولغان بولسه‌ده بر قدر وقتدن صوڭ بتونله‌ى دملانه‌در. بوطوزغه هيچ بر كشى صوصالغانى يوق. فقط طوز اوزنه يوشنى تارتوچى بر ماده بولغانلقدنغنه شولاى يوشله‌نه‌در.

شولاى‌وق معدنى تيرسله‌و ماده‌لريده؛ آلار اوزلرنه يوشلك‌نى تارتوچى ماده‌لردر اول ماده‌لرى جيرگه سيبلگانچده جيرده‌گى دملى اوزلرنه صورالر. بناءً عليه ياغمور آز ياوغان جيرلرده بو ماده‌لر برله تيرسله‌و آرتق فائده‌لى توگلدر.

جيرنى تيرسله‌راوچون اڭ قدرلى واڭ فائده‌لى ماده تيرس ماده‌سيدر. لكن بووا، چيرمشان، قارلى، زويه، وعموماً اولغابوينده‌غى خلقلر تيرسنى جير تيرسله‌رگه استعمال ايتمى، بلكه تيرسدن كيرپچ ياصاب ياغارغه استعمال ايته‌لر. بوحاللرى آلارنڭ تيرسنڭ نيندى ماده ايكاننه چنلاب توشنمادن وآنڭ قدرن بلماودن كيله‌در.

اوسملكلر اوچون اڭ ضرور بولغان ماده‌لر (فاسفورنى كيسلاتا) پوتاش، آزوت ماده‌لريدر.

فاسفورنى كيسلاتا اورلوقلرنڭ طويووينه، پوتاش اوسملكلرنڭ تامرلرنه، آزوت، صالام‌لرينڭ اوسو ونغايولرينه خدمت ايته‌در. بو اڭ كيره‌كلى بولغان ماده‌لر تيرسده باردر. طاغى آلار اوستينه تيرسده دورتنچى ماده اچرك ماده‌سيده باردر. برماده جيرنڭ

ئلك خسته‌نڭ نيچوك حالده ايدكنى آچق بلوب آندن صوڭ داروايدرلر. — تربيه‌لى آتالر الوغلر حضورنده اشلرگه ياراماغان اشلرنى بالالر آلدنده اشلامازلر وهم سوزلرگه ياراماغان سوزلرنى سويلامازلر وبوندن بيك صاقلانورلر اوشنداق بالالرنڭ حيله‌گه، يالغان سويلرگه اوگرانولرينه سبب اولوردى نرسه‌لرنى قيلمازلر — حاجت قنده بالالرنى آتالرى ايله قورقتورلر‌للن بالالرنڭ هيبلرنى اوزلرى آلدنده هيچده آتالرينه ايتمازلر» تربيه‌لى آنانڭ يمشى وبولمشى مونه شول.

موندن باشقه‌لرى شوق موضوع، شولوق روحلاغى علاوه وتكرارلر ديه‌رگه يارى. كورسه‌تكانم سطرلردن باشقه اسمنده‌نوك بلنوب طورا، كه بوكتب برنچى صنف مكتب بالالرى اوچون قرائت كتابى توگل. بالا اوسترگان خاتونلر. — ئه‌بيلر او—ون ياصالغان حيله‌لر جينتغى، يابر[...]ورت عصرلك دورانده بلگولى بر[...]وش آلا آلماغان بر فننڭ وفقيتسز[...]نه‌سى ياكه محررنڭ ... يللق تحص[...]ده ... يللق عائله معيشتندن بارب[...]ن مضطرب نظرياتى.

٧ ياشلك مكت[...]فزى ايد، ئه‌بيلك

قايد! ... دنياڭ قاراڭغيني وحيله‌لرى

قايد، صبيلق عالم‌لكيسنى قايد! ...

اويات! برگه مونى قرائت كتابى اورننده استعمال ايتو!

مونده بالالر روحينه ياغملى بر نرسه يوق؛ نه‌خيال ونه‌بولش طرزنده يازلغان بر حكايه يوق؛ حيوانات طرمشندن بر كلمه بولسون يوق؛ بالالر باشينه قونارلق علمى بر نرسه هم يوق. تگى اوزينه عائد بولماغان كيڭاشلر بالاده برار تورلى ماطور حس اويغاتا آلى‌ده بالانڭ رغبتنده جلب ايتمى هم بالا بر نرسه آڭلامى‌ده.

يالغاندن ميو، آتالر شرى برله قورقتو كبك صوب آتالر مكرن آڭلاوغه هم حاجت‌د يوق، حتى كه يدى ياشلك قزچق... آنداى اوصاللقنى آڭلاتو بيك سب‌ده توگل ... بو وقتده نوق قزلرمزنى ئه‌بى ياصى باشلاغاچ بزدن كوله‌ر‌له‌ر بيت ....

مكتبنڭ ايڭ دائره‌لى وظيفه‌سن اوستينه آلغان قرائت كتابلرنده بو مقصدلر كوز ايتلورگه تيوش:

بالالرنى ماطور وافاده‌لى سوزلرگه ايله‌شدرو؛ بالالر آڭلارلق واقعه‌لرنى طبيعى تزلشنده جه‌يوب كورسه‌تو ايله آنلرنى، بر نرسه‌نڭ بولمشينه دائرواق اوزوكلردن

كوڭللى ومعنالى «بوتونلر» چغاررغه آلشدرتو، شونڭ ياردمى ايله بالالرنڭ فكر وآلوم قوتن بولغه قويو. طبيعت ومخلوقاتنڭ ماطور وحكمتلى يرلرينه بالانڭ نظرن اوزاتو، آلارغه محبت ايندرو، شونڭ آرقلى كيله‌چك بر كونده بالانڭ اول نرسه‌لر برله ياقنلاشوب، آلارنى تيكشروب فائده‌لنولرينه يول آچو؛ بالخاصه، شول مقصدلرنى تعقيب ايتكان آراده بالالرنى موجوداتنڭ هر قسم ونوعسى، آلارنڭ ياراطلشلرى ايله طانشدروب بر آز علمى فائده‌لر بيرو. خلاصه: ياش اوسمرلرنى اوقورغه ترغيب ايتو، آڭلارغه آلشدرو، اشيأ محيطه‌غه كوز آطدرو، مخلوقاتنى سويدرو، آلارنڭ كوڭلنده اوياغلق تربيه ايتو.

مونه شول فضيلتلرنڭ بارندن برى بولغان «تربيه‌لى آنا» نى مكتب صنفلرنده چووالتوب يورو مكتب شانينه ياغشلى اش توگل.

آخرى بار.

حليم اسكندروف.

اوزاق وقت یخشی بولوب توروونه خدمت ایته‌در. فقط تیرس برله تیرسله‌ونك بیك كوب شرطلری بار. شولارنی زراعت رساله‌لرندن اوقوب بلورگه تیوش. كوب آغالرمزنك جیرنی تیرس برله تیرسله‌ودن ایگون بولمه‌دی دیولری اوزلرنك جیرنی تیرس برله تیرسله‌وده بلمسن ایكانلرن اثبات ایته‌در. یوقسه شرطلرنی بلوب تیرسله‌گانده ایگون بولاچقدر.

مین قش بویی اویمگه جیوب چرتكان تیرسله‌رنی بوسنه‌ده قرلرغه توگوب جیرگه آرالاشدروب تجربه ایتوب قارارغه توصیه ایته‌م. مونه شول وقت ایگوچیلر تیرسكه باشقه تورلی كوز برله قاری باشلاونه اوشانام.

مونه شول تجربه‌لریگنه ژولغابوینده‌غی مسلمانلرنی تیرسدن كیرپچ ایتوب یاغو فكرندن قایتاروب تیرسله‌ب یخشی ایگون اوزون صالام آلوغه ئه‌یله‌ندره‌چكدر.

احمدجان بیكمییف.

اداره گه مكتوب

محرر افندی!

شول مكتوبمه شاید اورن بیررسز. بزم اسپاس اویازدی (قزان غوبیرناسی) اسپاسدن ۲۵ چاقرم مسافه‌ده صالمان نام تاتار قریه‌سینه یاقن یيرده آلپوط یيری صاتلادر. بو یير، نی قدر منبت، ونی قدر تاتار آوللرینك یوره‌گنده بولو مناسبتندن تاتارلرنك آلوی مطلوب ایدی. ایشتویمه قاراغانده تاتارلر بو یيرنی آلورغه بیك تله‌سه‌ارده بعض جاهل دنیادن خبرسز قوری آدؤاقاتلر تورلی یالغان خبرلر طاراتوب تاتارلرنی آلودن قورقوتالر ایكان: اگرده آلساكز سزنی شول آلغان یيرگزگه جبرا كوچره‌لر، «خوتر بولوب اوتوراسز» كبك سوزلر ایله. البته صاف قلبلی مسلمانلر بوكا اشانا، هم قورقا. قارنداش قبیله‌سندن آیرلاسی كله‌میده: اوتقه یانسن یيری اورس آلسون دیوب قول سلتی. شونده‌ی بلور بلماس یالغان خبرلر طاراتوچی جاهللر كوب وقت بیوك ضررلر ایته‌لر. طبیعی آول خلقی بوكا اشانالرده شونك ایچون كوب فائده‌لی اشدن محروم قالالر.

قارنداشلر! زنهار اشانماكز، آلوب قالكز. وقتی كیلور اوكنورسز. صوڭندن اوكنونك فائده‌سی بولماس. آندی جبرا كوچره دیگان سوز وق سوز كوچرمی. حكومت سزگه اورنسز جبر ایتماس. سز آنلاردن امین بولكز!

كمال الدین فخرالدینف.

۱۹۱۱ سنه ۳۰ مای.

فنی هنر و تجربه‌لر

آشدن صوڭ یوقی.

آشدن صوڭ یوقلاونك ضرری یاخود فائده‌لی بولو مسئله‌سی طب علمی آراسنده حاضرگه قدر حل قیلنماغان مسئله‌لردندر. بعض كشیلر هر آشدن صوڭ بر آز یوقلاب آلونی اوزلرینه لازم بله‌لر. لكن ایكنچی كشیگه آشدن صوڭ یوقلاو برده كیلشمی. بوندی كیلر اگر آشدن صوڭ بر آز كوزلرن یمه‌سه‌لر آشلری بتونله‌ی هضم قیلنمی. بولرنك قایسیسی طب جهتندن درست بولورغه كیره‌ك؟

گلودیرنار اسملی بر طبیب بو حقده بر نیچه تجربه‌لر یاصاب آشدن صوڭ یوقلاونك فائده‌لیلغن اثبات ایته. اول آخوتاغه یوری طورغان ایكی اتنی بر تیگزهم بر نرسه آشاتوب برسن بولمه‌گه یابوب قویغان. ایكنچیسن اوزی ایله یوروگه آلوب چققان. یوروب قایتقاننك صوڭنده اوزی ایله آلوب یورگان اتینك آشی نك كوبسی هضم ایتلمه‌گان. امایال ایتوب قالغانینك بتونله‌یی هضم ایتلگان.

بیرنارنك فكرنچه كوب قانلی كشیلرگنه آشدن صوڭ یورورگه محتاج بولالر. چونكه یورمه‌گانده آنلرنك آشلری هضم ایتلمی. اما كوب كشیگه آشدن صوڭ بر آز یال ایتوب آلو بیك فائده‌لی.

موقت محرر: علی اصغر كمال الدینف

Временный редакторъ Г. Камалютдиновъ.

НАИЛУЧШАЯ РИСОВАЯ
ПУДРА
ЛЕБЯЖІЙ ПУХЪ
Т-ва БРОКАРЪ и К°
МОСКВА
НѢЖНА НЕЗАМѢТНА И ДОЛГО ДЕРЖИТСЯ НА КОЖѢ.

ایك یاخشی دوگی بودراسی «لیبه‌ژی پوخ»
نفیس، بلنمه‌سلك هم تنك بیك اوزاق طوروچان

Номера „Болгаръ"

همه نومیرلر ماسلنی كراسكه ایله بویالغان؛ الكتریق ایله یاقترتله، پار ایله جلتوله. جماعتلری ایله كیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایرلر ایچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنمشدر نومیرده پوچته تیلیغراف وباشقه یومشلر ایچون خدمتكارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر ایكی زوركالده، هر وقت مسلمان، روس وتركیه غزیته وژورناللری موجوددر. آشخانه ماهر آش پشروچیلر اداره‌سنده بولوب هروقت حفظ صحتكه موافق طعاملر حاضرله‌نه. بوفیتده هر تورلی منیرالنی صو وقواصلر باردر. نومیرلر ٥٠ تیندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب كلشو ایله. مال آلوب كیلوچیلرگه اصقلادلر حاضردر.

قزانده ایك یخشی نومرلو «بلغار» مسافرخانه‌سی
برادران رضانفلرنك
پچان بازارنده
كازاكلر یورطنده.

تیلیفون نومری ۷٤۸ حرمتلو مشتریلرمزنك قوه روحیه‌لرینی اویغاتو وقوه سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اویون ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در.

عصر كتبخانه‌سینه ۱۲-۱۳ یاشلك روسچه تاتارچه یازا بله طورغان مالای كیره‌ك.

ایكی یاتاؤلی یاكا یورط صاتلا هم اجاره‌گه بیرله. یاكابیسته‌ده اسمسز طقرقده بازانف یورتی. شونده‌وق دورت رابوچی آتلار صاتلا. بهالرن یژانگلیستوفسكی اورامنده بازانف یورتندن بلشورگه.

معلمه كیره‌ك
بوغوروصلان اویازی آولده ۸-٦ بالانی جای بوینه اوقوتورغه. یول هم آنده تورو راصخودی همه‌سی اوزمدن بولوب وظیفه آیغه ۱۰ صوم.
آدریس اداره‌ده

شرقی قازاق كارخانه‌سی
Восточная колбасная

بونچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ٥٠ تورلیله‌ب قازلق، كالباصا، باصدرما، پشكان وپشه‌گان كاپچونی قازلقلار یاؤروپا اصولنده حاضرله‌نمكده‌در. بیك چیستاویك اهمیت بیرلوب حفظ صحتكه موافق روشده حاضرله‌ندگنده، آوچیلرمزنك ممنون بولونده شبهه ایتمیمز. كارخانه‌مزده هر تورلی زاكازلر قبول ایته‌مز، هم چیتدن سوراوچیلارغه صومینه ۲۵ تین زادانكه بیه‌رگانلرگه نالوژ قیلوب ده بیاره‌له‌در.
ته‌گان كشیلرگه پریسكورانت بوش بیاره‌له‌در. شعبه‌سی: اوسیه‌ده‌ؤولؤسكی هم صامالیوت پریستلری آراسنده.
Казань, Евангелистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

سنهٔ تأسیس ۱۸۷٥ — تیلیفون نومر ۲٤٤.
طارغاوای دوم
برادران اوته‌گانفلر قزانده پچه‌ن بازارنده
تورلی توسده هم تورلی اولچه‌وده فسلر یاكا كیترلوب، فابریك بهاسی ایله صاتلوغه قویلدی. مودنی طایاقلار وزونتیكلر. زاگرانیچنی قوتلی ایسلی مایلر تورلی ایسده.
چیتدن صوراطوچیلرگه تیز هم صومینه ۲۰% زادانكه ایله یه‌رله‌در.
آدریس: Казань Т. Д. Бр. Утягановы

شهر قزانده پچه‌ن بازارنده مسجد قارشوسنده یاكا آچلدی
كله‌پوش تجارةخانه‌سی
دكانمزده شهر قزانك كوب یللر الوغ كیبیتلرکه كله‌پوش اشلاوچی برنچی لیك برلن مشهور گرای خالیكوف تحت نظارتنده یاكا فاسوننك، هرتورلی توسده هیچ كم رقابت ایته آلماسلق درجه‌ده اعلی لیونسكی قطیفه‌دن زاكاز و آصوبی زاكاز چیگولی هم چیكوسززور وآصوبی زور كله‌پوشلر اشله‌نوب آرزان بها ایله صاتلمقده‌در.
هرتورلی زاكازلر قبول ایدلب مشتریلرمزنی ممنون ایته‌ر اوچون اجتهادنی صرف قیلاچقمز چیتدن صوراتوچیلرغه صومغه ۲۵ تین زادانكه‌نی آلو برلن توقفسز قالفانونی نالوژ قیلوب بیبه‌رله‌در. سودامز فقط كله‌پوش برلن بولغانلقدن عزتلو مشتریلرمزنك راضی بولاچاقلرینه اشانامز.
احترام ایله احمد بیكشییف هم گرای خالیكوف.
آدریس: Казань, Сѣнная Торгово-Промышленное подворъ. №. 18 Бикшееву.

سینترالنی مانوفاكتورنی مغازینلر
عین الدین مؤمنف نك
قزانده — آستراخانده — پیتراپاولده — مكارجه‌ده
پرالومنی اورامده — كاناو برینده — ژاسكریسینسكی اورامده — مسجد قارشوسنده
اوز یورطنده — اوز یورطنده — م. شفییف یورطنده — اوز كیبیتنده
پوچطه وتیلیگراف آدریس‌لری: Казань, Астрахань, Петрапавловс., Нижегород. ярм. } Мукминову

اجاره گه بیرله.
كیبت بالق بازارنده مانوفاكتور سوداسی رتنده.
پودوال مسكاوسكی هم فوكصوفسكی اورامالار چاتنده آشایف عاستنسه‌سی آستنده شرطلرری توغرسنده بالق بازارنده صالح ثابت اوغلی عبید اللین كانتورینه مراجعت ایتمه‌لی.

صاتوب آلام!
طوتلغان ایران هم بخارا پالاسلرن یاخشی بها ایله صاتوب آلامن. بلغار نومیرنده ۲۷ نچی نومیرده.
شمس الدین اسماعیلف.

سودامزنك باشلانووی ۱۸٦۸ سنه‌ده تیلیفون نومری ۷۷۱.
عین الدین ثابتف
گلاونی اسكلادمز قزانده قبغوینسكی اورامده اوز یورطمزده
آتدیلینیه‌مز: پچه‌ن بازارنده مسجد آستنده
یارمنكه‌لرده: مكاریه‌ده مسجد قارشوسنده اورسكیبتمزده ۱۲ نچی و ۱٤ نچی نومرلرده. اربته‌گا ستینو ره‌تده. بوگلمه، مبنزه‌له، بری، اوف، استرلی طاماق، بله‌به‌ی، سمبر، چالی وغیرلرده.
آدریس: Казань, Главный Складъ: Гайнутдину Сабитову.

بیره‌مز ۱۹۰۹ سنه قزان ؤیستاؤكه‌سنده زور آلطون میدال آلدی.
مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌در: من كنیتیل هم یفه‌ك ایله چیگلب اشله‌نگان اعلا طاقیه هر تورلی كله‌پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجیلی كله‌پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بیرورگه زاكاز قبول ایته‌مز.
صومینه ۲٥ تین زادانكه بیبه‌رگان مشتریلرمزگه هر طرفقه پوچطه هم آنطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوب هیچ توقفسز بیبه‌ره‌مز.

شرق مسافرخانه‌سی. Восточные номера.
قزانك پچه بازارنده برنچی درجه‌ده تمیز ومزین شرق مسافرخانه‌سی پوچته، تیلیگراف وبانكه‌لرگه یاقن اورنده طرامؤای یولی بوینده‌در. طهارةخانه‌سی جلی، ایرلر وخاتونلر اوچون آیرمدر. آشلری مسلمان پؤار اداره‌سنده حفظ صحتكه موافق روشده حاضرله‌نه‌در. بوفیتنده میترالنی طاتلی صولر صاتلادر. زالنده تورلی مسلمان كویلری اوینالوب طورادر. ایشنك آلدنده مال‌لر قویار اوچون اسكلادری باردر. بوموش اوچون خادم وخادمه‌لر حاضردر. نومر بهالری. تییندن باشلاب ۲ صوم ٥٠ تینگه قدردر. تیلیفونی ۰۱۳ نچی نومرلیدر.

٥
یولدز كتبخانه‌سی
«یولدز» كتبخانه‌سی طرفندن اوشبو كتابلر نشر قیلنمشدر:
۱۲) (عقاید منظومه) نظم معتقدات رسیده‌لر. بالالرغه (ادبی مقاملر ایله‌ر) حفظ قیلدرمق اوچون ترجمه قلنمشدر . . . . . بهاسی (ل) تییندر.
۱۳) (عبادات اسلامیه) بو كتابده اسلام دیننده مأمور بولان عمل وعبادتلرنك هر برسینك حكملری سؤال وجواب طریقیله تفصیلا بیان قیلنمشدر، مكتب شاگردلری اوچون‌ده، الوغ كمسه‌لر اوچون‌ده فائده‌لی كتابدر. بهاسی (۳۰) تین.
۱٤) (حقوق اسلامیه) رشدی مكتبلری‌نك شاگردلری اوچون ترتیب قیلنمشدر. معاشره، معامله، مواریثه ومحاكمه خصوصلرنده اسلام دینی طرفندن بویورلمش قانون ونظاملرینی بیان قیلا طورغان (٤) جزءلك كتابدر. حاضرده (میراث ومقاسمه) اسملی (۳) نچی جزئی نشر اولنمشدر. . . . بهاسی (۱۰) تییندر.
بو كتابلر اوچون یولدز اداره‌سینه توگل، قزان كتابچیلرینه مراجعت ایتمه‌لی.

یولدز كتبخانه‌سی
یولدز كتبخانه‌سی طرفندن اوشبو كتابلر نشر قیلنمشدر:
٥) (عقائد)، ٦) (طهارت)، ٧) (نماز)، ٨) (جماعت)،
٩) (روزه، زكات وحج) مكتبلر اوچون ترتیب قیلنمش مسائل دینیه رساله‌لریدر، كه قایو مسئله‌لر حقنده اولدقلری اسملرندن معلومدر. . . . . . هر برینك بهاسی (٥) تین مجموعی (۲٥) تییندر.
۱۰) (هلال) دینی بایراملر، تاریخی كونلر وتقویملر خصوصنده بهاسی (۸) تییندر.
۱۱) (شریعت) ابتدائی مكتبلرنك (٤) نچی صنف شاگردلری اوچون ترتیب ایدلمشدر. بو كتابده اسلام دیننده فرض، واجب، سنت، مستحب، حلال وحرام یامكروه بولغان عملرنك هر برسی اجمالا صانالمشدر. شریعت حكملرینك فائده‌لی بر هر برده خبردار بولیم دیگان الوغ كشیلر اوچون‌ده بیك فائده‌لیدر.
بو كتابلر اوچون یولدز اداره‌سینه توگل، قزان كتابچیلرینه مراجعت ایتمه‌لی.

۳
یولدز كتبخانه‌سی
«یولدز» كتبخانه‌سی طرفندن اوشبو كتابلر نشر قیلنمشدر:
٤) (مشق خط) شاگردلرنی حسن خط قاعده‌لری بوینچه ماتور یازارغه اویره‌تمك اوچون ترتیب ایدلمش مشق اورنه گیدر. بو اورنه‌كنك اوستینه یوقا كاغذ قویوب، قامش قلم ایله یاكه قیبق تیمر قلم ایله یاكه یاتسی وقیبق یونلمش كاراندااش ایله تكرار یازا یازا بالالرنك یازولری بیك تیز گوزه‌لله‌نه‌در. یازونی مشقی یازا بلمه‌گان الوغ كشیلرده‌اوشبو مشقنامه ایله گوزه‌ل ومشقی یازارغه اویره‌نمك ییكلدر. . . . . ایكنچی باسماسینك بهاسی (۷) تییندر.
بو كتابلر اوچون یولدز اداره‌سینه توگل، قزان كتابچیلرینه مراجعت ایتمه‌لی.

قزانك بازار بهالری:
۳۰ نچی مای‌ده

	صوم	تین
بالقی بال، قوبرق ایله	٦ صوم	٨٠ تین
قوری صفر بوطی	١٦	—
جی صفر بوطی	—	—
قوری باشماق بوطی	١٥	—
وینكه بابانه	٣	٨٠
وبكه قوری بوطی	٢٧	٥٠
جی آویكه بوطی	—	—
بالوی قوری بوطی	١٩	٥٠
بالوی جی بوطی	—	—
صارق تكه‌سی	—	٧٥
ری صارق روسكی	١	—
چیركاسكی صارق	١	٢٠
[illegible]		٨٠
جال قوری بوطی	١١	—
قل قوری بوطی	٢٣	٢٥
بورصق	١	٥٠
بقار	٢	—
مونی طای	٣	٥٠
آق كزه‌ن		—
بوری	—	—
صاب مایی بوطی	٦	٨٠
جی مای بوطی	—	—
آرش اونی		٧٠
ولنی صولی	—	٥٥
ابركاسكی صولی	—	٦٠
قازقاووریاسی بوطی	١٠	—
بوی مای بوطی	٨	٢٠
شبكر بوطی	٥	٣٠
آق مامق	٤٤	—
سیری مامق	٤٠	—
قازیونی ایری	٨	—
قاز یونی واق قاورسز	١٢	—
جه نه‌مكی	١٧	—

Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ. مطبعهٔ كریمیه قزان. Казань Электро-Лито Типографія и Словолитня Т.Д. „Бр. Каримовыхъ"